

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3121/2017. (V. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.903/2016/7. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.586/2015/3/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Dr. Vágvölgyi András József (a továbbiakban: indítványozó, II. rendű alperes), valamint az INDEX.HU Zrt. (a továbbiakban: indítványozó, I. rendű alperes) jogi képviselőjük (dr. Baltay Levente, 2360 Gyál, Kőrösi út 104.) útján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztettek az Alkotmánybíróság elé a Fővárosi Törvényszék útján. A II. rendű alperes a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.I.20.586/2015/3/II. számú ítélete (helyesen a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.586/2015/3/II. számú ítélete) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá a jogerős ügydöntő határozat végrehajtásának a felfüggesztését kérte. Az I. rendű alperes a Kúria Pfv.IV.20.903/2016/7. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.586/2015/3/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványok tárgya azonos, ezért azokat az Abtv. 58. § (2) bekezdése és az Ügyrend 34. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.
- [3] Az alkotmányjogi panasz előzményeként az alapper felperese (a továbbiakban: felperes, közszereplő), annak megállapítását kérve indított pert az indítványozók ellen, hogy az I. rendű alperes indítványozó egy, az index.hu internetes hírportálon a II. rendű alperessel közölt interjúban és az erről szóló cikkben megjelentetett írással, a II. rendű alperes indítványozó pedig a Facebook közösségi oldalán közzétett bejegyzéssel megsértette személyiségi jogait. Kérte továbbá az I. és II. rendű alperes indítványozók elégtétel adására és sérelemdíj megfizetésére kötelezését, valamint azt, hogy a bíróság az I.-II. rendű alpereseket tiltsa el a további jogsértéstől. A felperes jogi álláspontja szerint az alperesek egyértelműen valótlan tényállításokat tettek, illetve híreszteltek. A felperes nem vitatta, hogy ő maga is közszereplőnek minősül, de kiemelte, hogy a sérelmezett valótlan tényállítás olyan időpontra vonatkozik a múltjában, amikor még nem volt közszereplő, így álláspontja szerint a kifogásolt valótlan és sértő tényállítást még közszereplőként sem köteles túrni.
- [4] A Fővárosi Törvényszék 70.P.20.229/2015/3. számú ítéletével a felperes keresetének részben helyt adott, megállapította, hogy a II. rendű alperes a Facebook oldalán közzétett írás azon kijelentésével, miszerint a felperes a sorkatonai szolgálta során azért került fogdába, mert ittasan lövöldözött, megsértette a felperes jó hírnevét. Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperest eltiltotta a további jogsértéstől, kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperes részére 50 000 forintot és ennek késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletében rámutatott, hogy az I. rendű alperessel szemben a keresetet azért utasította el, mert az I. rendű alperes ugyan formálisan megvalósította a valótlan tény közlését, ugyanakkor a teljes cikk a felperesve nézve összességében nem tartalmazott sérelmes állítást.
- [5] A felperes és a II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.586/2015/3/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az I. rendű alperes a www.index.hu honlapon 2004. december 1. napján a II. rendű alperessel közölt interjúban valótlanul híresztelte, hogy a felperes a sorkatonai szolgálat idején egy külső fegyverraktár őrségét otthagya és ittasan lövöldözött, ezzel megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. A jogerős ítélet az I. rendű alperest is elégtétel adására kötelezte, továbbá kötelezte őt 600 000 forint sérelemdíj megfizetésére, egyidejűleg a II. rendű alperest terhelő sérelemdíj összegét 600 000 forint és késedelmi kamataira felemelte, egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása értelmében a bíróságnak a kereseti kérelem alapján nem egy közéleti vitához kapcsolódó kérdésben kellett állást foglalnia,

hanem azt kellett megítélnie, hogy a felperes által kifogásolt közlés megfelel-e a valóságnak, vagy ez valótlan tényállításnak, illetve a valóságot hamis színben feltüntető közlésnek bizonyult-e. A jogerős ítélet indokolása értelmében nincs jelentősége annak, hogy a közlést a II. rendű alperes milyen célból tette, a lényeg az volt, hogy a II. rendű alperes a felperesre vonatkozó olyan tényállítást tett, amely valótlanak bizonyult.

- [6] A jogerős ítélet ellen az indítványozók felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be, a felülvizsgálati bíróságként eljáró Kúria az I-II. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmét részben találta alaposnak, ezért a jogerős ítéletet a sérelemdíj tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva, mindkét alperest 50 000–50 000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [7] 2. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszukban arra hivatkoztak, hogy a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogaikat.
- [8] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panaszok befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukat az Abtv. 27. §-ára alapozzák, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A Kúria ítélete ellen nincs helye fellebbezésnek, az indítványok tehát e tekintetben megfelelnek a törvényi feltételeknek. Az indítványozók jogosultnak és érintettnek is tekinthetők, mivel saját egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztették elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszukat. A panaszosok az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztették elő az indítványukat.
- [10] Az indítványok az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott feltételeknek az alábbiak szerint megfelelnek. Az indítványok az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozók jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaznak, megjelölik az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és az Alaptörvény megsértett rendelkezését. Megjelölik továbbá a sérelmezett bírói döntéseket és kifejezetten kérik azok megsemmisítését, illetve indokolást is tartalmaznak arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [11] 3. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további, alternatív jellegű tartalmi feltételeiként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság a formai követelményeknek megfelelő – az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító – indítványok tekintetében, a befogadhatóság további törvényi követelményeit vizsgálva az alábbi következtetésre jutott.
- [12] Az indítványozók a szabad véleménynyilvánításhoz való joguk sérelmét abban látták megvalósulni, hogy az eljáró bíróságok az I. rendű alperes honlapján, illetve a II. rendű alperes közösségi oldalán megjelent írással kapcsolatban nem voltak figyelemmel a közügyek megvitatásának szabadságára, nem végezték el az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében rögzített alapjogi tesztet. A véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jog megsértésének alapja főként az, hogy az ítéleteket hozó bíróságok tévesen ítélték meg a közzétett írások tartalmát, egy közéleti vitához kapcsolódó közlést értékelték személyiségi jogot sértőként.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, amely az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja szerint a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság hatásköre az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok elbírálása során a bírói döntésben foglalt jogértelmezés alaptörvény-ellenességének, alapjogokkal való összhangjának vizsgálatára korlátozódik, és nem terjed ki a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára [lásd pl. 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]]. A tényállás megállapítása és az abban foglalt egyes tények jelentőségének megítélése, mérlegelése a rendes bíróságok feladata [lásd pl. 3359/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [8]; 3365/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [8]; 3037/2014. (III. 13.) AB határozat, Indokolás [29]–[30]]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok elbírálásakor töretlen a tekintetben,

hogy a bíróságok ítéleteit csak akkor bírálja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz.

- [14] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítványozók nem a Kúria ítéletében, illetve a jogerős ítéletben foglalt jogértelmezést, hanem az ügyben felmerült tények értékelését vitatják. Az indítványok valójában arra irányulnak, hogy az Alkotmánybíróság a felmerült konkrét körülmények újbóli mérlegelésével állapítsa meg, hogy az érintett közszereplő (perbeli felperes) teljes körűen köteles túrni az indítványozók által megjelentetett írások összes megnyilatkozását.
- [15] A támadott bírói döntések az ügy valamennyi körülményének mérlegelésével – különösen a közlés, tájékoztatás szabadsága és az I. rendű alperes honlapján, illetve a II. rendű alperes közösségi oldalán megjelent írások kifogásolt állításainak összevetésével – jutottak arra a következtetésre, hogy a konkrét esetekben az indítványozók megsértették az érintett közszereplő személyiségi jogait. Az ügyben eljáró bíróságok tehát nem valamely, az indítványokban kifejtettekől eltérő jogértelmezés, hanem a megállapított tényállásnak az indítványozókétól eltérő értékelése alapján jutottak az ismertetett eredményre. E mérlegelés felülbírálatára azonban az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre [Hasonlóan döntött az Alkotmánybíróság a 3016/2015. (I. 27.) AB végzésben és a 3022/2017. (II. 17.) AB végzésben].
- [16] Az Alkotmánybíróság az indítványoknak a szabad véleménynyilvánításhoz való jogra hivatkozó érvei alapján nem észlelt olyan értelmezési hibát, amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet valószínűsítene, továbbá az indítványozók állításai nem vetnek fel az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy mivel az alkotmányjogi panaszok nem felelnek meg az Abtv. 29. §-ában írott feltételeknek, azok befogadására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványokat az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. május 23.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/998/2016.

